

עה נאותים ושפע של מספוא ולכן גם לא הפליר-
אונז תנובות של כ-7,000 ליטר. המרשים יותר
היה שגם ברמות תנובה כאלה היה החלב בעל
אחוז שומן גבוה, שעמד בעדר אחד מעל 4.5%
(הגזע החום). בדרך כלל מתלבט ענף החלב
האוסטרי, שהינו קשור בשוק-האירופי-המשותף,
בבעיות רבות. כגון — כדאיות ייצור החלב,
דור ההמשך של בוקרים ועוד ועוד, ונראה היה

אשר בן-צבי

אוקטובר, 1970

זוטות

▲ התנובה הממוצעת השנתית, שמתפרסמת מדי שנה עם גמר שנת הביקורת הרשמית — כיצד היא מתהווה? תוך סיכום וניתוח הנתונים מעדר מסויים, בו עמדו בממוצע 175 פרות, נתברר שרק כ-2/3 עמדו ברפת במשך כל השנה והשליש הנותר הצטרף מפרות חלקיות, או „מטולאות“. יש ענין מיוחד בתנובותיהן של הפרות המטולאות, לסוגיהן השונים. כך, למשל, 14 מבכירות שהמליטו בשנת הביקורת ויצאו את העדר היוו (או „יצרו“) 6.4 פרות ממוצעות, ללא ימי יובש כלל, ותנובתן הממוצעת היתה 9,700 ק"ג. 9 מבכירות שהמליטו בשנה הקודמת ויצאו בשנת הביקורת הנידונה, היוו 2.6 פרות ממוצעות עם תנובה של 9,000 ק"ג, וגם הן ללא ימי יובש. 14 פרות שיצאו בתחלובתן השניה היוו 5.6 פרות עם תנובה ממוצעת של כ-9,300 ק"ג ו-22 ימי יובש לכל פרה. 33 פרות מבוגרות שיצאו „יצרו“ 15 פרות עם תנובה ממוצעת של 9,100 ק"ג ו-61 ימי יובש לכל פרה. 57 מבכירות שהמליטו בחודשים השונים של שנת הביקורת ונשארו בעדר עד סוף השנה היוו 27 פרות עם תנובה ממוצעת של 9,060 ו-17.4 ימי יובש לפרה ממוצעת.

בס"ה נוצרו ע"י הפרות והמבכירות שיצאו וע"י המבכירות שהמליטו ונשארו עד סוף השנה 56.6 פרות שלמות עם תנובה ממוצעת של 9,160 ק"ג חלב ו-23 ימי יובש בממוצע לפרה.

▲ ב„דבר“ מיום 9 באוקטובר 1970 נתפרסמה ידיעה דלהלן: „5 מיליון ל"י יושקעו השנה בפיתוח ענף הרפת במושבי הנגב, כדי להגיע לתפוקת חלב גבוהה יותר באיזור. במיסגרת המיבצע הזה יפותחו 382 יחידות-רפת חדשות במגמה להגיע ליחידת-עדר בת 12 חולבות. ההשקעות בפיתוח הענף יכללו הקמת מיבנים חדשים, הכנסת ציוד חליבה אוטומאטי (?) ותוספת פרות. לפי החיזוי תגיע ההכנסה הממוצעת למשפחה ל-13 אלף ל"י בשנה.

לא הובאו בידיעה הנ"ל פרטים על סוג המיבנים שיוקמו באיזור זה ומן הראוי הוא לא להיגרר אחרי מיבנים מודרניים יקרים, כי באיזור זה, דל-הגשמים, וודאי שאפשר להסתפק בסככה, ללא ריצפה, ללא מפצמות וללא תאי-מנוחה, כיוון שברוב ימות-השנה יוכלו הבהמות לשהות בחצר. חשוב ביותר לא לצמצם באופן דראסטי את „מרחב המחיה“ של הבהמות בחצר המשק למען תימנע הצטופפות יתרה. להבטחת מירבץ יבש בימי-גשם תחת גג הסככה די יהיה ב-500 ק"ג חומרי ריפוד לשנה לראש מבוגר.

▲ רצוי שבוקרינו ישימו לב להערתו של פרץ בן-יהושע (מבאר טוביה) שהוא השמיע בסידור פוזיון, כשדובר בשאלת הזנת פרות החלב. לא די, לדעתו, בהספקת התצרוכת במספוא זה או האחר אלא יש לשים-לב גם להשפעת תפריט המזון על טיב החלב שאנו מייצרים. כיום אנו מייצרים חלב דל-שומן ודל במח"ש (מוצקים-חסרי-שומן), ויש מקום לחשש ש„תנובה“ לא תוכל לקיים מדיניות מחירים כפי שזה נהוג כיום. יש איפוא להזין את פרותינו במספוא משופר יותר ולא להסתפק בכל מיני תחליפים, או צירופי-מנה בלתי מתאימים שפוגעים באיכות המוצרים שהננו מוציאים לשוק.